

faa efterhaanden udvikler sig, som Trangen dertil vokser. Jeg ved ikke, om jeg i mine Bemærkninger skulde have forbigaaet noget, som har været til Samraad mellem det ærede Udvalg og mig, men jeg skal for Sikkerheds Skyld udtale, at jeg ikke tror, at den ærede Ordfører paa noget Punkt skulde have gjort sig skyldig i at fremstille Resultaterne af Forhandlingerne mellem Udvalget og mig paa anden Maade, end at det stemmer fuldstændig overens med de faktiske Forhold.

Ordføreren (S. C. Christensen):

Til den ærede Minister har jeg ikke mange Bemærkninger at gøre, thi den ærede Minister var jo, med Undtagelse af et enkelt Forslag, enig med Udvalget i de Indstillinger, der ere gjorte. Der er derfor ikke nogen Grund til at diskutere om de Motiver, der ligge til Grund fra begge Sider; det naar man som Regel ikke stort ved. Men hvad Vædringsforslag under Nr. 101 angaar, da maa jeg beklage, at Uenighed er til Stede, idet den højtærede Minister ligefrem modsatte sig dette Vædringsforslag og bebudede, at han, hvis det blev vedtaget — og det maatte forudsættes, da hele Udvalget havde stillet det — vilde fremsette Forslaget om, at det atter udgik. Det angaar nemlig Rentenedsættelsen paa det lærde Skolevæsens Budget. Jeg kan nu ikke se andet, end at det er fuldt ud berettiget, set fra Statskassens Side, at man fremkommer med dette Forslag, og at det bliver vedtaget. Sagen er jo den, at i det sidste Aarstid have forskellige Institutioner her i Landet, Sparekasser, Fideikommissbestyrelser m. fl., nedsat Renten, fordi de have erkendt, at den i Virkeligheden var for høj, naar man satte den til 4 pCt. for 1ste Klasse's Prioriteter. Man kalde det nu en human Foranstaltning eller hvad man vil, er det i alt Fald en Foranstaltning, som man kun kan billige under de Konjunkturer, som Renten har staaet paa i det sidste Aarstid, og her er det i alt Fald min Mening, at Staten ikke burde holde sig tilbage, men burde mindst være lige saa villig til at nedsætte Renten under disse Forhold, som private ere det. Og jeg tror, at det er i Statskassens egen Interesse at gøre dette, thi derved beholder den jo og kan ogsaa fremdeles erhverve sig de i enhver Henseende bedste og sikreste Pantar. Det er jo egentlig ogsaa denne Betragtning, som har ført til, at den ærede Minister har stillet Forslagene paa Sorø Akademis og Kommunitets Omraade. Vi have ment, at det saa var naturligt, ogsaa at tage det lærde Skolevæsen med. Nu siger den ærede Minister,

at der er Forholdet et andet, idet Prioriteterne ere smaa, og der ikke har foreligget Opfigelser for Administrationen. Det er meget muligt, at der ikke har foreligget Opfigelser, men hvad man finder ret og billig under de to andre Institutioner, kan dog ikke være urigtigt under det lærde Skolevæsen, og de Betragtninger, som ligge til Grund for Rentenedsættelserne paa de andre Omraader synes mig at have lige saa stor Vægt under det lærde Skolevæsen, selv om Prioriteterne ere mindre. Dette, at Prioriteterne ere mindre, og at der ikke foreligger Opfigelser, synes mig altsaa ikke nogen tilstrækkelig Grund til at modsætte sig dette for øvrigt velbegrundede Forslag. For Statskassen spiller det naturligvis ikke nogen stor Rolle, om den skal give et forøget Tilskud til det lærde Skolevæsen af 1,700 Kr.; det har jo selvfølgelig slet ingen Betydning for den.

Jeg skal derefter omtale de Vædringsforslag, som ere stillede, dels af Mindretallet, dels uden for Udvalgets Liste. Jeg skal da først omtale Vædringsforslaget Nr. 183, der er stillet af det ærede Medlem for Rjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (Klausen) og angaar et særligt Tilskud til Lærere og Lærerindlønningerne i Rjøbenhavns Kommune. Jeg er, som ærede Medlemmer nok vide, ikke nogen ubetinget Modstander af at give Rjøbenhavns Kommune et Tilskud til dens Skolevæsen, naar de øvrige Kommuner i Landet faa et Tilskud — det, hvorom vi havde Strid i Fjor i dette Ting. Men naar man her paa Finansloven giver 700,000 Kr. som Lønningsstillæg til Lærere og Lærerinder i Købstæderne og paa Landet, er det ikke et Tilskud til Kommunerne, men et Tilskud til Lærerne og Lærerinderne. Kommunerne faa aldeles intet, de faa ikke en Dros Tilskud i den Anledning, de maa udbetale akkurat de samme Lønninger, som de tidligere have betalt, og som Lovene tilpligte dem at betale. Havde der været Tale om et Tilskud til Kommunerne, vilde jeg ogsaa have fundet det rimeligt, at Rjøbenhavns Kommune fik sit, men her er Forholdet noget anderledes. Lærerlønningerne i Provinserne ere jo fastsatte ved Lov, men det ere de ikke for Rjøbenhavns Læreres og Lærerinders Vedkommende. Naar man altsaa giver Tilskud til Lønningsstillæg til Rjøbenhavns Lærere og Lærerinder, er man jo ikke sikret imod, at Rjøbenhavns Kommune ikke muligvis udbetaler mindre Lønning, altsaa benytter Lejligheden til at nedsætte Lønningerne for Lærerne og Lærerinderne. Ved Skolelovsforslaget i Fjor var jo Forholdet et ganske andet, idet der da var Tale om et Tilskud til Kommunerne, Landkommunerne, Købstad-